

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН

Тошкент мовий йўлида

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛДА КИРИТИЛГАН

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўлими ўқув-услубий Ўзбекистон Республикаси Мувofiқлаштирувчи ҳафталик 2020 йил 14 - 08 даги 418 - сонли йўналишда маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 14 - 08 даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5231200 – Сузурта иши
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Маъқул Малака талаби 230 000 - Ўқитиш таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мундарижотининг классификацияси, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака раёонида мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий хатворий-услубий ҳужжат ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси ҳузурида Малака талаблари расмий йон-етил ҳукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

Тошкент

ЎЗР ОЎМТВ
Буйруқ № 418
"14" 08 2020 йил

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент молия институти.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» 08 даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 230 000 - Иқтисод таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳукуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи.....	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	4
1.2.3. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1. Умумий компетенциялар.....	6
2.2. Касбий компетенциялар.....	6
2.3. Касбий квалификациялар.....	6
3. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	7
3.1. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	7
3.2. 5231200 – <i>Сугурта иши</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама хажми	7
Библиографик маълумотлар.....	8

1. 5231200 – Суғурта иши бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5231200 – Суғурта иши** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5231200 – Суғурта иши – фан, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги йўналиш бўлиб, суғурта компанияларида суғурта ишини ташкил этиш, кўрсатиладиган суғурта хизматлар сифатини яхшилаш, кадрлар суғурта маркетинги тадқиқотларини ўтказиш, суғурта муносабатларини тартибга солиш, меҳнат ресурслари балансини тузиш, аҳолини ҳар хил бахтсиз ҳодисалардан суғурта қилиш тизимини такомиллаштириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- суғурта ташкилотлари, корхона ва муассасалар, компаниялар ва бошқалар;

- суғурта соҳасининг турли тармоқларида уларнинг самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш жараёнлари;

- бошқарувда вазиятли ва тизимли ёндошув тамойилларини татбиқ этиш, давлат ва маҳаллий бошқарув қарорларини амалга ошириш жараёнлари;

- суғурта корхоналарида замонавий бошқарув тизимини ташкил этиш, ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, бошқарув самарадорлигини ошириш, меҳнатни рағбатлантириш жараёнлари;

1.2.3. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув.
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш:
- ахборот-таҳлилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тадбиркорлик.

1.2.4. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг б-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;
- суғурта хизматини кўрсатиш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- ахборот-коммуникация ва интернет технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;
- суғурта иши ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- суғурта хизматини кўрсатиш жараёнида маркетинг фаолиятини бошқариш;
- бошқарув қарорини қабул қилиш;
- ишни ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- суғурта фаолиятини амалга ошириш бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва натижаларини баҳолаш;
- суғурта хизматини кўрсатиш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторингини юритиш;
- суғурта ташкилотларида ишчи кучига сарфланадиган харажатларни ишлаб чиқиш;
- меҳнат унумдорлигини ўлчаш ва уни ошириш имкониятларини аниқлаш;
- ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш;
- иш ўринларини ташкил этиш ва таъминлаш дастурларини ишлаб чиқиш.
- суғурта бозорини конъюнктуравий ҳолатининг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиш;

Ахборот-таҳлилий фаолиятида:

- бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташқи ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;
- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш;
- ташкилотнинг ички ҳужжат айланиши тизимини ишлаб чиқиш ва бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиш;
- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;
- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш;
- бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- суғурта фаолияти бўйича илмий-тадқиқот ишларини амалга ошириш;
- суғурта соҳасига тегишли ютуқларни, махсус адабиётларни ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;
- мавзу бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш;

- интернет тармоғидан янги маълумотларни тўплаш ва таҳлил қилиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни татбиқ этиш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;
- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 5231200 – Суғурта иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- суғурталаш қоидалари ва дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда уларни қўллаш юзасидан қарорларни қабул қилиш;
- суғурта операцияларини синтезлаш ва оптималлаштириш, суғурта тарифларининг илмий асосланишини таъминлаш;
- суғурталовчининг инвестицион сиёсатини амалга оширилиш жараёнларини ташкил этиш;
- суғурта захираларини шакллантириш бўйича ҳисоботлар тузиш;
- суғурта маҳсулотларини сотиш жараёнларини бошқариш ва воситачиларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш;
- рискнинг вужудга келиши, рисклар класификацияси, рискларнинг тармоқ ва соҳалар бўйича гуруҳланиши, рискларни бошқариш ва суғурталаш, эҳтимоллар назарияси, рискларни баҳолаш;
- суғурта даъволарини кўриб чиқиш ва бартараф этиш ишларини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш;
- суғурта фаолияти юзасидан бизнес-режани ишлаб чиқиш;
- суғурта объектини таҳлил қилиш ва унга таъсир этувчи омилларни баҳолаш;
- суғурта ишининг қонунчилик асосларини такомиллаштириш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- суғурта ташкилоти фаолиятини бюджетлаштириш, суғурта портфели шаклланишини ташкил этиш ва назорат қилиш;
- суғурта фаолиятида маркетингни самарали қўллаш орқали, суғурталовчининг рақобатдошлигини таъминлаш;
- суғурта шартномаларида тариф ставкаларини шакллантириш ва амалиётда қўллаш;
- суғурта компаниясининг тўлов қобилиятини аниқлаш;
- суғурта фаолиятини солиққа тортиш;
- қайта суғурталаш шартномасини тузиш;
- қайта суғуртада рискларни таҳлил қилиш ва бошқариш.
- Ўзбекистон суғурта бозори ҳолатини таҳлил қилиш ва режалаштириш кўникмаларига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Андеррайтер, суғурта экспертизаси, суғурта ассистанси, риск-менежменти, суғурта актуарийси, рискни баҳолаш, суғурта маркетинги, суғурта портфелини бошқариш, суғурта

брокери, қайта суғурта брокери, аджастер, сюрвейери, суғурта агенти, квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5231200 – Суғурта иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5231200 – Суғурта иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5231200 – Суғурта иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, уқиб-ўрганиш натижалари, суғурта, суғурта назарияси, суғурталовчи, суғурталанувчи, суғурта агенти, риск, риск назарияси, суғурта объекти, суғурта андеррайтери, суғурта сюрвейери, суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари, суғурта воситачилари, ислом суғуртаси ва молияси, суғурта мукофоти, суғурта суммаси, суғурта шартномаси, суғурта полиси, суғурта портфели, суғурта тарифи, ихтиёрий суғурта, мажбурий суғурта, шахсий суғурта, мулк суғуртаси, жавобгарликни суғуртаси, тиббий суғурта, суғурта захираси, қайта суғурта, суғурта менежменти ва маркетинги, суғурта компанияси ресурсларини бошқариш.

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент молия институти

Ректор в.в.б. Е.Мехмонов

2020 йил « 21 » 07

М.ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети

Директор З.Т.Хакимов

Ректор К.Шарипов

2020 йил « »

2020 йил « »

М.ў.

М.ў.

АЖ “Ўзагросуғурта” суғурта
компанияси

АЖ “Kapital sug'urta” суғурта
компанияси Бош директор

Бошқарув Раиси
Биринчи
ўринбосари

 М.Мирабзалов

Бош директор У.Халиков

2020 йил « »

2020 йил « »

М.ў.

М.ў.

Тошкент молия институтида тайёрланаётган 5231200 – *Суғурта иши* бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг битирувчилар касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	Суғурта компаниялари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши*		Суғурта компанияларининг бакалавриат таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1	5231200	Суғурта иши	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - суғурталаш қоидалари ва дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда уларни қўллаш юзасидан қарорларни қабул қилиш; - суғурта операцияларини синтезлаш ва оптималлаштириш, суғурта тарифларининг илмий асосланишини таъминлаш; - суғурталовчининг инвестицион сиёсатини амалга оширилиш жараёнларини ташкил этиш; - суғурта захираларини шакллантириш бўйича ҳисоботлар тузиш; - суғурта маҳсулотларини сотиш жараёнларини бошқариш ва воситачиларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш; - суғурта даъволарини кўриб чиқиш ва бартараф этиш ишларини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш; - суғурта фаолияти юзасидан бизнес-режани ишлаб чиқиш; - суғурта объектини таҳлил қилиш ва унга таъсир этувчи омилларни баҳолаш; - суғурта ишининг қонунчилик асосларини такомиллаштириш; - суғурта ташкилоти фаолиятини бюджетлаштириш, суғурта портфели шаклланишини ташкил этиш ва назорат қилиш; - суғурта фаолиятида маркетингни самарали қўллаш орқали, суғурталовчининг рақобатдошлигини таъминлаш; - суғурта шартномаларида тариф ставкаларини шакллантириш ва амалиётда қўллаш;

		<ul style="list-style-type: none"> - суғурта компаниясининг тўлов қобилиятини аниқлаш; - суғурта фаолиятини солиққа тортиш; - қайта суғурталаш шартномасини тузиш; - қайта суғуртада рискларни таҳлил қилиш ва бошқариш. - курилиш-монтаж рискларини суғурталаш бўйича суғурта шартномасини тузиш; - Ўзбекистон суғурта бозори ҳолатини таҳлил қилиш;
--	--	---

**АЖ “Ўзагросуғурта” суғурта компанияси
Бошқарув Раиси биринчи ўринбосари**

**АЖ “Kapital sug’urta” суғурта компанияси
Бош директор**

Тошкент молия институти ректори в.в.б.

М.Мирабзалов

У.Халиков

С.Мехмонов

Тошкент молия институтининг 5231200 – “Суғурта иши” таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқувчилар ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

“ ___ ” _____ 202__ й.

Биз, қуйида имзо чекувчилар – АЖ “Ўзагросуғурта” суғурта компанияси бошқарув Раиси биринчи ўринбосари М.М.Мирабзалов, АЖ “Kapital sug'urta” суғурта компанияси Бош директори У.Р.Халиков ва Тошкент молия институти ректори в.в.б. С.У.Меҳмонов, мазкур келишув далолатномасини қуйидагилар ҳақида туздик:

1. 5231200 – “Суғурта иши” таълим йўналишининг малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида АЖ “Ўзагросуғурта” ва АЖ “Kapital sug'urta” суғурта компанияси ҳамда Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган.

2. Юқорида номи қайд этилган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Тошкент молия институти профессор-ўқитувчилари ва кадрлар истеъмолчиси - АЖ “Ўзагросуғурта” суғурта компанияси, АЖ “Kapital sug'urta” суғурта компанияси мутахассислари иштирокида ташкил этилган Ижодий ишчи гуруҳ томонидан бакалаврият таълим йўналиши малака талаблари халқаро тажрибаларни ўрган ҳолда ишлаб чиқилди.

3. 5231200 – “Суғурта иши” таълим йўналишининг малака талаблари Тошкент молия институти ва кадрлар истеъмолчиси – АЖ “Ўзагросуғурта” суғурта компанияси ва “Kapital sug'urta” суғурта компанияси мутахассислари томонидан мазмунан ўрганилди ҳамда уларни маромига етказиш мақсадида тегишли таклифлар билдирилди. Бу таклифлар малака талабларини мукамаллаштиришда инобатга олинди.

4. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда мазкур малака ўқув жараёнларига татбиқ этиш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

АЖ “Ўзагросуғурта” суғурта
компанияси Бошқарув Раиси
биринчи ўринбосари

М.Мирабзалов

АЖ “Kapital sug'urta” суғурта
компанияси Бош директор

У.Халиков

Тошкент молия институти
ректору в.в.б.

С.Меҳмонов

Сравнительный анализ дисциплины “Страховое дело” бакалавр

№	Ташкентский финансовый институт (Узбекистан)	Taiwan (Department of Insurance Tamkang University)	Германия (University Dortmund)	США (University of Colorado, Risk Management and Insurance)	ПРЕДЛОЖЕНИЕ РАБОЧЕЙ ГРУППЫ По бакалавру
БАКАЛАВР					
1	Иқтисодий география ва экология	-	-	-	ЭКОНОМИКА
2	Иқтисодий таълимотлар тарихи	-	-	-	
3	Иқтисодиёт назарияси	ECONOMICS: экономика	Volkswirtschaftliche Grundlagen экономические основы	ECONOMICS: экономика	
4	Микроиқтисодиёт	-	-	-	
5	Макроиқтисодиёт	-	-	-	
6	Статистика	STATISTICS: статистика	Statistik статистика	STATISTICS: статистика	СТАТИСТИКА
7	Молия	-	-	Finance Финансы	ФИНАНСЫ
8	Пул, кредит ва банклар	-	-	-	
9	Бухгалтерия ҳисоби	ACCOUNTING Бухгалтерский учет	-	ACCOUNTING Бухгалтерский учет	БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ
10	Аудит		-	-	
11	Молия бозори		-	-	
12	Бюджет ҳисоби		-	-	
13	Иқтисодий таҳлил		-	-	
14	Менежмент. Маркетинг	MANAGEMENT	Grundlagen des Marketings Основы маркетинга Unternehmensführung Управление	Marketing Management Маркетинг менеджмент	СТРАХОВОЙ МАРКЕНИТГ СТРАХОВОЙ МЕНЕЖМЕНТ
15	Солиқлар ва солиққа тортиш	-	Steuern налоги	-	НАЛОГООБЛАЖЕНИЕ В СФЕРЕ СТРАХОВАНИЯ
16	Инвестиция	-	Investition und Finanzierung Инвестиции и финансирование	-	ИНВЕСТИЦИЯ И УПРАВЛЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫМ ПОРТФЕЛЕМ СТРАХОВЩИКА
17	Молиявий менежмент	FINANCIAL MANAGEMENT: ФИНАНСОВЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ	Allgemeine Betriebswirtschaftslehre Бизнес-администрирование	-	ФИНАНСОВЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ
18	Суғурга назарияси	-	Grundlagen der Versicherungsbetriebslehre Основы рисков и страхование	-	ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА СТРАХОВАНИЕ
19	Суғурга иши	MOTOR INSURANCE	-	Property & Casualty Insurance:	ОБЩЕЕ СТРАХОВАНИЕ

		автострахование LIFE INSURANCE Страхование жизни LIABILITY INSURANCE Страхование ответственности ANNUITY INSURANCE страхование аннуитетов REINSURANCE перестрахование FIRE INSURANCE Страхование от огня		страхование имущества и страхование от несчастных случаев	СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОДАЖ СТРАХОВЫХ ПРОДУКТОВ
20	Суғурта хукуки	INSURANCE LAW СТРАХОВОЕ ПРАВО	Versicherungsrecht страховое право		СТРАХОВОЕ ПРАВО
21	Суғурта фаолияти тахлили	-	Jahresabschluss финансовая отчетность		ФИНАНСЫ СТРАХОВОЙ КОМПАНИИ
22	Суғурта бизнеси	-			
23	Ижтимоий суғурта	SOCIAL INSURANCE СОЦИАЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ			СТРАХОВОЙ БИЗНЕС
24	Иқтисодиётда ёзув техникаси	ABILITY OF EXPRESSING IN SPOKEN AND WRITTEN CHINESE: СПОСОБНОСТЬ выражение в устной и письменной китайской		Public Speaking, Business Writing: Публичное выступление Деловая переписка	ПУБЛИЧНОЕ ВЫСТУПЛЕНИЕ ДЕЛОВАЯ ПЕРЕПИСКА
25	Махсус курс (Хаёт фаолияти хавфсизлиги. Истеъмолчи хукуки)	-		-	
		MARKETING MANAGEMENT Управление продажами	Produktentwicklung - und controlling Разработка продукта - и контроль продаж Führung und Organisation im Vertrieb Управление и организация продаж Versicherungsvertrieb страхование продаж		
		RISK MANAGEMENT AND INSURANCE Управление рисками и страхование	risiko politik политика управления рисками	Introduction to Risk Management: Введение в управление рисками Practical Enterprise Risk Management: Управление рисками Практическое компанияи	
		-	Personal management управление человеческим ресурсами	Employee Benefits and Workforce Risk Management выплаты и Управление персоналом рисками	

		COMMERCIAL LAW Коммерческое право	Unternehmensplanung und Steuerung Корпоративное планирование и контроль	Experiential Learning in RMI Industry: Экспериментальное обучение в RMI промышленности	
		PROPERTY INSURANCE COMPANY OPERATIONS Деятельность компании имущественного страхования	Versicherungsmarketing страховой маркетинг	Investment and Portfolio Management: Инвестиции и управление портфелем	
		PERSONAL INSURANCE COMPANY OPERATIONS Деятельности компании личного страхование	Risikoinstrumente инструменты риска	Corporate Financial Decisions: Корпоративные финансовые решения	
				International Business Международный бизнес	
				Management of Business Capital: Управление бизнес капиталом	
				Cyber Risk Management & Cyber Warfare: Управление кибер рисками и кибервойной	
				Global Risk Management: Глобальный риск менеджмент	

КОМЕНТАРИИ

Тайваньский опыт подготовки специалистов в Страховании основан на углубленном сегментированном изучении страховых продуктов и их ценообразовании. При этом основной упор делается на Страховании Жизни и актуарных расчетах. Учитывая степень развития рынка страхования жизни Узбекистана данный опыт является полезным при формировании предложений по реформированию учебного плана.	Опыт Германских страховщиков, охват рынка, и проникновение страховых продуктов в различные слои населения показывает, что программа обучения специалистов, основанная на углубленном изучении технологий продаж, формирование сетей, каналов продаж, корпоративном управлении, и создании инновационных продуктов является продуктивным. В связи с чем применения данного опыта считается целесообразным при разработки учебного плана.	Англо-Американская модель обучения, учитывая различия в законодательстве и высоком уровне капитализации Страховых компаний, основной упор в подготовке кадров производит в сторону корпоративного управления, управления рисками и инвестиций. Данный опыт является полезным при разработке учебного плана, в частности при подготовки узкопрофильных специалистов в области страхования.
---	---	---

“Суғурта ва пенсия иши” кафедраси мудири

И.Х.Абдурахмонов

5231200-“Суғурта иши” бакалавриат таълим йўналишининг малака талаби ишлаб чиқишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5231200-“Суғурта иши” бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2020 йил 20 июндаги “2020-2021 ўқув йилидан таълим жараёнини кредит-модуль тизимига ўтиши тўғрисида”ги 357-сонли буйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Ушбу малака талаб “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкмасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъерий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди

5231200 – “Суғурта иши” бакалаврият таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди

Тошкент молия институти

“Суғурта ва пенсия иши” кафедраси мудирини

И.Х.Абдурахмонов

